

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
Одеського державного університету
внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
Максим КОРНІЄНКО

«24» 05 2024 р.

ВИСНОВОК

Одеського державного університету внутрішніх справ щодо дисертації Матвієнко Олександра Вікторовича на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

ВИТЯГ

з протоколу засідання кафедри кримінального права та кримінології факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Одеського державного університету внутрішніх справ МВС України № 18 від 16 Травня 2024 року щодо проведення публічної презентації та обговорення наукових результатів дисертації аспірантки Одеського державного університету внутрішніх справ Матвієнко Олександра Вікторовича на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право»

ГОЛОВУЮЧИЙ: доктор юридичних наук, професор Конопельський Віктор Ярославович.

ПРИСУТНІ:

Корнієнко М.В. доктор юридичних наук, професор
Бабенко А.М. доктор юридичних наук, професор
Меркулова В.О. доктор юридичних наук, професор
Підгородинський В.М. доктор юридичних наук, доцент
Шкута О.О. доктор юридичних наук, професор
Магновський І.Й. доктор юридичних наук, професор
Беніцький А.С. кандидат юридичних наук, професор
Будяченко О.М. кандидат юридичних наук
Десятник А.А. кандидат юридичних наук, доцент
Домброван Н.В. кандидат юридичних наук, доцент
Кулик Л.М. кандидат юридичних наук, доцент

Резніченко Г.С. кандидат юридичних наук, доцент
Чекмарьова І.М. кандидат юридичних наук, доцент
Теслюк І.О. кандидат юридичних наук

З присутніх - 7 докторів наук та 8 кандидатів наук (докторів філософії) - фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення наукового дослідження аспірантки Одеського державного університету внутрішніх справ **Матвієнко Олександра Вікторовича** на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Робота виконана в Одеському державному університеті внутрішніх справ.

Науковий керівник: Резніченко Ганна Семенівна, кандидат юридичних наук, доцент.

Матвієнко Олександр Вікторович, народився 17 січня 1990 року в місті Кривий Ріг, Дніпропетровської області, де у 2005 році закінчив ЗОШ І-ІІІ ступенів, у 2007 році закінчив Комунальний заклад освіти «Криворізький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою». Громадянин України.

З 15 серпня 2007 по 25 червень 2011 року та отримав диплом спеціаліста за спеціальністю «Правознавство», кваліфікація юрист.

Після закінчення навчання, з 2011 по 2015 рік працював слідчим Слідчого відділу Центрально-Міського РВ Криворізького міського управління ГУ МВС України в Дніпропетровській області.

з 01 вересня 2015 року по 03 квітня 2017 року навчався у Одеському державному університеті внутрішніх справ та отримав диплом магістра за спеціальністю «Правоохоронна діяльність».

з 03 квітня 2017 року по теперішній час проходить службу в Національній поліції України – перебуває на посаді слідчого – Слідчого відділення поліції №1 Криворізького районного управління поліції ГУНП в Дніпропетровській області.

Сімейний стан – одружений.

З вересня 2020 по теперішній час 2024 року – навчання у докторантурі та аспірантурі Одеського державного університету внутрішніх справ.

Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ (Протокол № 3 від 30 жовтня 2020 р.).

Освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» завершує 31.08.2024 року.

Має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 4 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспіранта Матвієнко Олександра Вікторовича на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право». Здобувач ознайомив присутніх зі структурою дисертації, обґрунтував актуальність обраної теми дослідження, яка зумовлена тим, що крадіжки є одним із найбільш розповсюджених і небезпечних видів злочинності в Україні і, особливо, у курортних її регіонах. Крадіжки у курортних регіонах України на сьогодні завдають істотну матеріальну шкоду практично всім видам власності, згубно впливають на соціально-економічне життя населення та регіону.

Здобувач також наголосив, що війна в російській федерації проти України призвела до кардинальних змін у соціально-економічному житті нашої країни. Відбуваються суттєві зміни і у криміногенній обстановці у регіонах. Останнім часом в Україні з 475 595 кримінальних правопорушень вчиняється понад 178 902 (38%) злочинних посягань проти власності. Практично половина 82123 (46%) від кримінальних правопорушень у сфері власності, вчинених в Україні становлять крадіжки. Кожна десята крадіжка (9585 або 12%) в країні вчиняється саме у Південному регіоні материкової України: в Одеській (4031), Миколаївській (3682) чи у Херсонській (1872) області. Окупація російською федерацією Херсонської та частини Миколаївської області з їх подальшим звільненням у 2022 році, постійні обстріли та руйнування, наближеність до лінії бойового зіткнення, корінним образом змінили соціально-економічний уклад та стиль життя; істотно знизили курортну привабливість вказаних регіонів. У цьому сенсі різко підвищилося значення Одеської області, як регіонального лідера та культурно, соціально-економічного і туристичного центру у Південному регіоні. Курортні регіони завжди характеризувалися особливостями криміногенної обстановки і високою поширеністю корисливих посягань на власність, особливо крадіжок, що обумовлює появу нових форм та видів цих правопорушень.

Здобувач звернув увагу на те, що у контексті наукової новизни наукового дослідження у дисертації вперше:

- наведено переодізацію становлення та розвитку досліджень в курортному регіоні півдня України. Встановлено, що в історичній ретроспективі дослідження феномену крадіжок у середовищі курортного типу зароджувалося у межах вивчення географії, екології та топографії злочинності. Перший етап досліджень пов'язаний із роботами вчених початку XVIII–XIX століття (Г. Тард, А. Геррі, А. Кетле, Ч. Ломброзо). Другий етап характеризувався вивченням територіальних відмінностей злочинності та міської урбаністики у XX – початку XXI сторіччя (Г.Й.Шнайдер, С.М. Алфьоров, В.В.Голіна, В.П.Філонов, В.І.Шакун та ін). Третій – сучасний етап початок XXI сторіччя визначився формуванням регіональних особливостей злочинності у самостійний об'єкт наукових досліджень (А.М.Бабенко, В.С.Батиргарєєва, Б.М.Головкін, В.Я.Конопельський, Є.С.Назимко, О.І.Остроглядюв, І.М.Чекмарьова, О.О.Шкута та ін.), де корислива злочинність та крадіжки у курортному регіоні Півдня України сформувалися у окремий напрям

наукових досліджень.

- наведено кримінологічну характеристику крадіжок у курортному регіоні Півдня України. У курортному регіоні Півдня України з початком війни зафіксовано негативну криміногенну обстановку, яка обумовлюється стабільно високою кількістю вчинених крадіжок, їх домінуванням у структурі корисливих посягань на власність у регіоні їх негативною динамікою, високою інтенсивністю, зростанням рівня латентності, яскраво вираженими територіальними особливостями та географією крадіжок; зростає їх зорганізованість, фіксується поява нових форм, видів та способів вчинення крадіжок; підвищеному впливі цих злочинів на криміногенну обстановку в курортному регіоні тощо; важливою ознакою досліджуваних злочинів є той факт, що вони у кілька разів збільшуються протягом курортного сезону, а розширюється коло осіб, які стають жертвами крадіжок: заможні особи, переселенці, місцеві жителі, відпочивальники, гості регіону, військовослужбовці та цивільні особи, які прибули в регіон для лікування, реабілітації чи відпочинку;

- доведено, що систему детермінант, що обумовлюють кількісно якісні показники крадіжок у курортному регіоні Півдня України. Війна розглядається в якості провідного детермінанта, що обумовлює негативні зміни стану крадіжок у курортному регіоні, що підсилює дію усіх інших: воєнно-політичних; географічних; рекреаційних; соціально-економічних, нормативно-правових, організаційно-управлінських, соціально-демографічних; морально-психологічних, культурно-виховних; освітніх; віктимологічних тощо.

- виявлено особливості кримінологічної характеристики осіб, які вчинили крадіжки у курортному регіоні Півдня України, як правило, це: особа чоловічої статі, віком від 18 до 39 років (75 %), громадянин України (у середньому 95 %), українець (86,5 %), міський житель (близько 80 % випадків), із повною загальною та базовою загальною середньою освітою (87 %), працездатний, але такий, що ніде не працює та не навчається (82 %), неодружений (74 %). Цей суб'єкт має досвід кримінальних посягань на різноманітні суспільні відносини (31 % раніше вчиняли кримінальні правопорушення, з яких 21,5 % осіб – мали не зняту і непогашену судимість), характеризуються активною поведінкою (особа свідомо вчинила крадіжку, усвідомлювала наслідки власних дій – 87,5%), в основному діє поодиночці (близько 97 % осіб), скоїла крадіжку у тверезому стані (близько 3-4 % осіб при вчиненні крадіжок перебували у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння). Характеризується низьким рівнем морального розвитку, правової свідомості, відповідальності та емпатії.

А також вдосконалено:

- кримінологічне визначення курортний регіон Півдня України в сучасних реаліях та у вимірі воєнного стану під яким розуміється – сукупність подібних за географічними, природними, соціально-господарчими та кліматичними ознаками територіально-просторових систем, розташованих у Південній частині України, в межах соціально-економічного тяжіння Одещини, що характеризуються лікувально-оздоровчими властивостями, наявністю природно-лікувальних ресурсів, а також певними кримінологічними, історичними, економічними, демографічними, соціально-культурними параметрами, для яких визначальним є надання оздоровчих, реабілітаційних, туристичних та культурно-відпочивальних

послуг особам під час їх лікування, реабілітації чи відпочинку. В умовах воєнного стану, в силу безпекових складових, курортна та туристична привабливість і значення Херсонської та Миколаївської областей, тимчасово істотно знизилася. І навпаки, роль та значення курортних властивостей Одеського регіону у наданні послуг з лікування, відпочинку та реабілітації поранених військових та цивільних істотно підсилюються.

- сучасну концептуально-методологічну модель дослідження крадіжок у курортному регіоні Півдня України; визначено за основу соціально-географічний та регіональний підходи, які на основі специфічних наборів методів дають змогу вивчати крадіжки та їх кримінологічні властивості у регіоні курортного типу в ракурсі складної взаємодії соціологічних, історичних, природних, рекреаційних, культурних, економічних та географічних підструктур, у сполучі із суб'єктивними чинниками, які мають домінуючий вплив на зміни кримінологічних показників і це є інформаційно-аналітичним підґрунтям для побудови ефективної системи запобігання та профілактики крадіжок в курортному регіоні Півдня України;

- положення про те, що сучасні крадіжки використовують соціально-економічні наслідки війни у країні та збільшують свою злочинну активність особливо в регіонах курортного типу. Їх протиправні дії спрямовуються на різноманітні категорії осіб (як на заможні, так і на тих, хто опинився у скрутному матеріальному становищі): місцевих жителів; переселенців; військовослужбовців; осіб прибулих з окупованих територій, із зон безпосередніх бойових дій тощо. У курортному регіоні крадіжки, крім традиційних форм вчинення крадіжок, використовуючи воєнний стан, злодії часто спеціалізуються на викраданні майна після влучень у магазини, склади, житлові будинки, а також на викраденні майна із будівель, які особи тимчасово залишили внаслідок бойових дій;

- теоретичне розуміння типової моделі програми віктимологічного запобігання крадіжкам в курортному регіоні Півдня України, яка має містити наступні елементи: аналітичні, що включають стислу віктимологічну характеристику потенційних соціальних груп, що стають жертвами крадіжок, кримінологічну інформацію щодо стану злочинності у курортному регіоні та у відповідних районах; найбільш типові дані про явища і процеси, що сприяють вчиненню крадіжок, як виду корисливих злочинів у регіоні та осіб, схильних до такої діяльності; прогностичні, що містять відомості про майбутній стан загальносоціальних явищ і процесів; контрольні, що вказують окреслюють розподіл сил та засобів запобігання, конкретних виконавців і перелік віктимологічних запобіжних заходів зі строками виконання і контролю (поточного, проміжного та підсумкового).

У роботі дістало подальшого розвитку:

- ідея, що стратегія загально соціального та спеціально-кримінологічного запобігання крадіжкам у курортному місті України має включати такі основні напрями: 1) покращення умов проживання у регіоні шляхом впровадження комплексу заходів без пекового, соціального, економічного, культурного та політичного характеру; 2) формування захищеного середовища курортного регіону від воєнних та кримінологічних загроз; 3) профілактичний контроль за поведінкою жителів та гостей регіону шляхом впровадження сучасних технічних

засобів відеоспостереження, моніторингу в режимі реального часу та контролю; 4) посилення поліцейського контролю за середовищем курортного регіону; 5) налагодження взаємодії із військовими та громадськими формуваннями з метою сумісного патрулювання, оперативне виявлення та припинення вчинених правопорушень; 6) віктимологічна профілактика крадіжок.

- теоретичні положення що удосконалення системи запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України передбачає побудову системної роботи правоохоронної системи за такими основними видами діяльності: 1) розробка загальнодержавних та регіональних програм запобігання злочинності (в тому числі і таким її видам, як крадіжки у курортному регіоні) в умовах воєнного стану; 2) побудова інформаційно-аналітичного забезпечення роботи правоохоронних органів з урахуванням можливостей кримінологічного забезпечення та сучасних інформаційно-аналітичних систем «Аркан», «Армор», «Гарт-1», «Оберіг», «Резерв+» тощо; 3) впровадження у правоохоронну діяльність курортного регіону та використання сучасних Ситуаційних центрів управління поліцейськими нарядами за допомогою розвинутої системи контролю, відео спостереження, моніторингу та реагування на правопорушення на основі GIS та GPS – технологій; 4) належне матеріально-технічне забезпечення правоохоронних органів; 5) налагодження міжвідомчого, міжрегіонального та міждержавного співробітництва у сфері протидії корисливій злочинності (в тому числі і крадіжкам) у курортному регіоні; 6) посилення протидії професійній корисливій злочинності та її організованим формам; 7) підготовка та перепідготовка кадрів для правоохоронних органів з урахуванням сучасних викликів воєнного стану; 8) науково-методичне забезпечення законотворчого процесу та правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану.

Дисертант детально доповів, яким чином ним вирішувалися завдання, що ставилися перед дослідженням, висвітлив наукову та практичну значущість одержаних результатів.

По закінченні доповіді дисертанта, присутніми було поставлено ряд запитань.

ШКУТА О.О. доктор юридичних наук, професор: Олександр Вікторович, скажіть будь-ласка, чи змінилися основні кількісно-якісні показники крадіжок у курортному регіоні Півдня нашої країни? Якщо так, то з чим це пов'язано?

МАТВІЄНКО О.В.: Дякую за поставлене питання. Так, змінилася. Нами фіксувалася доволі висока кількість крадіжок на території регіону у довоєнні часи. Зниження протягом 2022 року – це пов'язано із виїздом багатьох людей за кордон, зниженням соціальної активності. І збільшення крадіжок протягом 2023-2024 років, це пов'язано із збільшенням активності громадян та зростанням чисельності населення у більш безпечних регіонах, зокрема на Одещині.

МЕРКУЛОВА В.О. доктор юридичних наук, професор: Олександр Вікторович, роботи яких вчених були покладені в основу формування основних гіпотез, ідей, методології та системи дослідження Вашої дисертації?

МАТВІЄНКО О.В.: Дякую за запитання. В основу формування основних гіпотез та системи дослідження моєї дисертації були покладені роботи вчених, які вивчали регіональні особливості злочинності та спеціально досліджували проблеми корисливої злочинності: А.М.Бабенка, В.Я.Конопельського,

М.В.Корнієнка Чекмарьової І.М., О.О.Шкути, Є.С.Назимка тощо.

КУЛИК Л.М. кандидат юридичних наук, доцент: Олександр Вікторович, у Вашій роботі доволі значну увагу приділено зарубіжному досвіду у запобіганні корисливій злочинності, в тому числі і крадіжкам на курортах. Модель якої з країн світу доцільно взяти нашій країні за основу у протидії цим злочинам?

МАТВІЄНКО О.В.: Дякую за поставлене питання. Ми проаналізували різні системи запобігання крадіжкам у багатьох країнах. Найбільш ефективними на наш погляд, є системи США, Великобританії та Німеччини. Окремі елементи таких систем варто запровадити і у наших курортних регіонах. Це перш за все – віктимологічні аспекти, невідворотності покарання, використання сучасних засобів відео спостереження, сучасні досягнення науково-технічного прогресу у підтриманні безпекової складової.

БАБЕНКО А.М. доктор юридичних наук, професор: Які Ваші прогнози щодо ситуації у сфері крадіжок у курортному регіоні Півдня України?

МАТВІЄНКО О.В.: Дякую за поставлене питання. Нажаль, наші прогнози у сфері крадіжок є негативними. Ми прогнозуємо їх подальше зростання; зміни форм та способів викрадення; втягування у злочинну діяльність нових категорій осіб; прогнозуємо зростання зорганізованості і омолодження цього виду злочинності.

ЧЕКМАРЬОВА І.М. кандидат юридичних наук, доцент: Назвіть головні фактори, які обумовлюють кількісно-якісні зміни крадіжок у курортному регіоні у теперішній час.

МАТВІЄНКО О.В.: Дякую за поставлене питання. Головним фактором у теперішній час крадіжок є війна рф проти України і пов'язані із цим комплекси соціального, економічного, політичного, психологічного і т.д. характеру, безпрецедентні міграційні процеси, збідніння населення, ускладнення криміногенної обстановки. А також збільшення в регіоні кількості осіб, які прибули в якості переселенців, біженців, а також військових та цивільних осіб, що приїхали на лікування, відпочинок чи реабілітацію.

Після відповідей на запитання слово було надано науковому керівнику, кандидату юридичних наук, доценту Резніченко Г.С., яка дала загальну оцінку науковому дослідженню, а також охарактеризувала Матвієнко Олександра Вікторовича, як ініціативну, творчу, грамотну та досвідчену людину, з великим практичним досвідом, з нестандартним науковим мисленням, цілеспрямовану та відповідальну. Науковий керівник наголосив, що здобувач у роботі використав не лише теоретичні надбання, але і власний практичний досвід роботи у підрозділах поліції, звернула увагу на вмиле використання здобувачем методологічного інструментарію. Здобувач у повній мірі проявив свої знання і творчий потенціал, розкрив дуже цікаву і актуальну тему наукового дослідження. Із усіма завданнями, які ставилися у дослідженні Матвієнко О.В. вдало справився. Здобувач надав слушні висновки та пропозиції, використав широку емпіричну базу, опрацював велику кількість статистичних даних та наукових джерел, судових вироків. Більшість з положень, які виносяться на захист здобувачем є абсолютно новими, а частина істотно розширює межі знань, дослідженого автором феномену.

Матвієнко О.В. сформувався як науковець, його дисертаційне дослідження «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України», представлене на публічній презентації, є завершеною працею, яка має суттєве значення для вітчизняної юридичної науки, а її автор готовий до атестації здобувача ступеня доктора філософії. Науковий керівник подякував всім за ретельне вивчення дисертації і цікаві запитання до здобувача.

Під час наукової дискусії учасниками публічної презентації надано свої думки і міркування, щодо представленого на розгляд дослідження.

БАБЕНКО А.М. доктор юридичних наук, професор: Я уважно із зацікавленістю вивчив дисертацію Матвієнка О.В. і скажу, що мені завжди імпонують регіональні дослідження, оскільки я цим напрямом займаюсь вже близько 20 років. Ще років п'ять по тому я писав, що дослідження злочинності у курортних регіонах чекає на свого здобувача і це вкрай актуально. Я дуже радий, що таке дослідження проведене. І проведене на високому науковому рівні. Відчувається істотний практичний досвід здобувача. На мою думку із поставленими завданнями він успішно впорався. Ми познайомилися з новими тенденціями у злочинності на курортах, побачили нові підходи та погляди щодо організації системи запобігання крадіжкам в умовах сучасних можливостей та викликів.

МЕРКУЛОВА В.О. доктор юридичних наук, професор: Я також позитивно оцінюю дану дисертацію. Мені дуже сподобалася доповідь і сама дисертаційна робота Матвієнко Олександра Вікторовича є завершеною, цілісною науковою працею, яка характеризується новизною та оригінальністю. Висновки та пропозиції автора є цінними для науки та практики протидії крадіжкам, да і в цілому корисливої злочинності на регіональному рівні. Мені дуже сподобався авторський підхід до викладення результатів дослідження, а також додатки, які є яскравими, корисними та змістовними. Окрім цього, основні результати дисертації впроваджені у наукову діяльність та навчальний процесу. Роботу і здобувача я підтримую, бачу, що він сформувався як вчений. Буду, зі свого боку, підтримувати і роботу, і здобувача.

КОРНІЄНКО М.В. доктор юридичних наук, професор: Матвієнко Олександра Вікторовича дійсно, здобувач провів серйозне та масштабне дослідження, яке на сьогодні є дуже актуальним. Здобувач нам презентував сильну, гарну роботу із суттєвою новизною. Всі правила академічної доброчесності автором дотримані, про що є відповідна довідка. Робота є якісною, завершеною науковою працею. Я підтримую роботу та бажаю Олександрові Вікторовичу успіху.

КУЛИК Л.М. кандидат юридичних наук, доцент: Я також із зацікавленості вивчила роботу Матвієнка О.В. і приєднуюсь до Андрія Миколайовича і до Максима Вікторовича, я підтверджую, що тема є актуальною, нагальною, та корисною. Хочу зазначити, що робота системно і структурно виконана відповідно до завдань, читається досить цікаво і легко. Автором чітко викладені всі положення, автор володіє понятійним апаратом. Що особливо сподобалось і хочу підкреслити, що автор практично з кожної позиції висловлює своє бачення. У роботі міститься солідна емпірична база. Автор вміло використовує

результати статистичних досліджень, надає кримінологічну характеристику крадіжкам у курортному регіоні, визначає їх детермінацію і окреслює найбільш ефективні заходи запобігання їй з урахуванням воєнного стану. Висновки і пропозиції характеризуються високим ступенем новизни і значною цінністю для науки та практики запобігання крадіжкам на регіональному рівні. Також заслуговує на увагу належний рівень апробації. Буду рекомендувати дану роботу до захисту. Бачу, що науковець склався і побажаємо йому успіху на шляху до присудження ступеня доктора філософії.

МАГНОВСЬКИЙ І.Й., доктор юридичних наук, професор: Як фахівець у галузі регіонознавства я також зацікавився роботою Матвієнка. Я підтверджую, що дисертація є якісною, з істотним ступенем новизни, актуальності та цінності для науки та практики. В роботі автор не допустив порушень академічної доброчесності, всі ідеї ним викладені за результатами власного наукового пошуку та практичного досвіду. Всі висновки та пропозиції є обгрунованими, доведеними та переконливими. Буду підтримувати Вас і Вашу роботу, бажаю успіху.

КОНОПЕЛЬСЬКИЙ В.Я. доктор юридичних наук, професор: дозвольте і мені висловити свої думки з приводу роботи і здобувача. Всі ми добре пам'ятаємо Матвієнко Олександра Вікторовича. Пам'ятаємо, його з часів, коли він ще навчався в університеті. Вже тоді він зарекомендував себе як розумна, допитлива і цілеспрямована людина. Також, пам'ятаємо, як він навчався у аспірантурі. Навчався він добре, успішно виконав і освітню і наукову складову. Підготував якісне і актуальне дослідження. Ми неодноразово розглядали і обговорювали результати його дослідження на кафедрі і під час конференцій, круглих столів, бачили поступове його зростання, як науковця. І на сьогодні можна констатувати що наукове дослідження Матвієнко Олександра Вікторовича на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України» є завершеною працею і відповідає усім встановленим вимогам. Ця робота виконана на достатньо високому рівні, має гарну відповідну емпіричну базу. Я підтримую Олександра Вікторовича та його наукову роботу та бажаю Вам успіху!

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Матвієнко Олександра Вікторовича на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Захист права власності є однією із важливіших функцій держави. Питанням її охорони опікуються різні галузі влади, в тому числі і правоохоронні органи. Історично так склалося, що крадіжки є одним із найбільш розповсюджених видів посягань на чуже майно. Практично в усіх регіонах країни їх кількість становить понад п'ятдесят відсотків від усіх посягань на власність. Особливо гострою це питання постає у

курортних регіонах Півдня України, географічне розташування, архітектоніка, кліматичні умови, характер забудови інфраструктури, велика кількість оздоровчих і туристичних комплексів, закладів вищої освіти, транспортна логістика регіону, історично, пристосовані до перебування в курортному регіоні великої кількості відпочивальників, туристів та гостей міста. В умовах війни, курортний регіон став осередком концентрації великої кількості переселенців, біженців, а також поранених бійців, захисниць та захисників країни, які проходять лікування, відпочинок чи реабілітацію в оздоровчих комплексах. Наведені обставини виявилися привабливим місцем для кримінального елемента, який спеціалізується на викраданні чужого майна.

Щорічно в Україні з 475 595 кримінальних правопорушень вчиняється понад 178 902 (38%) злочинних посягань проти власності. Практично половина 82123 (46%) від кримінальних правопорушень у сфері власності, вчинених в Україні становлять крадіжки. Кожна десята крадіжка (9585 або 12%) в країні вчиняється саме у Південному регіоні материкової України: в Одеській (4031), Миколаївській (3682) чи у Херсонській (1872) області. Окупація російською федерацією Херсонської та частини Миколаївської області з їх подальшим звільненням у 2022 році, постійні обстріли та руйнування, наближеність до лінії бойового зіткнення, корінним образом змінили соціально-економічний уклад та стиль життя; істотно знизили курортну привабливість вказаних регіонів. У цьому сенсі різко підвищилося значення Одеської області, як регіонального лідера та культурно, соціально-економічного і туристичного центру у Південному регіоні. Курортні регіони завжди характеризувалися особливостями криміногенної обстановки і високою поширеністю корисливих посягань на власність, особливо крадіжок. Війна, розпочата рф у 2022 році призвела до значних руйнувань і масової загибелі людей в Україні, в тому числі і у Південному регіоні. Сучасні реалії характеризуються наявністю великої кількості біженців, переселенців та інших осіб, які масово прибувають до Одеського регіону для постійного (чи тимчасового проживання) на лікування, реабілітацію чи відпочинок. Всі з вище перелічених обставин обумовлюють особливу соціально-криміногенну обстановку в Одеській області, що характеризується збільшенням злочинної активності криміналітету; зростанням кількості вчинених кримінальних правопорушень проти власності, особливо крадіжок; у реаліях війни відбуваються зміни у формах та способах їх вчинення, зростає рівень латентності крадіжок; зростає зорганізованість; ускладнюється їх розкриття, виявлення та затримання осіб, що їх вчиняють тощо.

Сучасне значення Одеської області, як туристичного центру важко переоцінити; її території характеризуються особливостями розташування відносно інших регіонів; різноманітністю природного рекреаційного комплексу; розгалуженістю транспортного сполучення міжрегіонального, загальнодержавного і міжнародного транскордонного значення; особливостями економіки та інфраструктури. Наведене привертає увагу не лише місцевого, а й «пришлого» злочинного елемента, обумовлює складну криміногенну обстановку, що багато в чому пов'язане із великою кількістю вчинюваних крадіжок. Отже, з огляду на викладене, запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України розглядається в якості одного із пріоритетних напрямів протидії злочинності і набуло якості надзвичайно **значної актуальності** з точки зору

вивчення феномену крадіжок у курортному регіоні півдня України; їх стану, тенденцій та розробки нових підходів у протидії корисливій злочинності у сучасних умовах.

Науковим підґрунтям для підготовки зазначеної роботи стали наукові праці таких вчених, як: Л. М. Абакіної-Пілявської С. В. Албула, А. М. Бабенка, В. С. Батиргареєвої, А. С. Беніцького, В. М. Бесчастного, А. Б. Благої, В. І. Борисова, І. Г. Богатирьова, В. В. Голіни, Б. М. Головкина, О. А. Гритенко, І. М. Даньшина, С. Ф. Денисова, Т. А. Денисової, О. М. Джузи, В. М. Дрьоміна, А. П. Закалюка, М. В. Корнієнка, В. Я. Конопельського, Л. М. Кулик, О. М. Литвинова, *І. Б. Медицького*, В. О. Меркулової, А. А. Музика, Є. С. Назимка, О. І. Остроглядова, Б. А. Пазія, Т. І. Пономарьової, Г. С. Резніченко, Д. В. Федоренка, В. П. Філонова, І. М. Чекмарьової, В. В. Шаблістого, В. І. Шакуна, О. С. Шеремета, О. О. Шкути, Н. С. Юзікової, та ін.

Окремі результати досліджень у сфері запобігання крадіжкам на регіональному рівні останнім часом знайшли своє відображення у роботах: С. М. Алфьорова Діяльність органів внутрішніх справ по протидії злочинності у курортних регіонах (кримінологічне дослідження на матеріалах Запорізької області) (Харків, 2003 р.); С. В. Албула «Кримінологічна характеристика корисливих злочинів відносно іноземних громадян» (Одеса, 2005 р.); А. М. Бабенка «Регіональна злочинність в Україні: закономірності, детермінація а запобігання» (Харків, 2015 р.); І. М. Чекмарьової «Запобігання злочинності у прикордонних регіонах Півдня України» (Одеса, 2017 р.); Є. Ф. Азарова «Запобігання корисливим злочинам на пасажирському залізничному транспорті України» (Харків, 2017 р.); Остроглядова О. І. «Запобігання корисливим злочинам проти власності у великих містах Причорноморського регіону материкової України» (Одеса, 2021 р.); Пазія Б. А. Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам, що вчиняються в Україні в умовах воєнного або надзвичайного стану (Харків, 2023 р.).

Вказані роботи істотно розширили межі знань про регіональні особливості злочинності та її детермінацію. Разом із цим теоретичні і практичні положення такого явища, як крадіжки у курортному регіоні, їх детермінацію та запобігання у сучасних умовах досліджувалися лише фрагментарно. Цьому на пряму присвячувалися лише епізодичні дослідження.

З урахуванням актуальності, важивості й об'єктивної необхідності дослідження зазначених проблем виникла необхідність у розв'язанні цілої низки теоретичних і практичних проблем, що визначили вектор дослідження, вибір теми дисертації, його мету і завдання та дозволили отримати нові знання про аналізований феномен, а так само розробити науково обґрунтовані пропозиції і рекомендації для формування цілісної системи запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня материкової України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до положень Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020); п. 5.2. «Кримінологічна характеристика злочинності в Україні, регіональні (територіальні) її особливості» додатку 5 наказу МВС України від 16.03.2015 р. № 275 «Про затвердження Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів

внутрішніх справ України на період 2015-2019 років». та Стратегії розвитку наукової діяльності Національної академії правових наук України на 2016-2020 рр. (затвердженою загальними зборами НАПрН України 3 березня 2016 р.). Робота відповідає Національній стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (затверджена указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021); Пріоритетним напрямом розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності (відповідно до Закону України від 12 січня 2023 року N 2859-IX зі змінами); Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки (наказ МВС України від 11 червня 2020 р. № 454), а також в межах науково-дослідних робіт Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (державний реєстраційний номер №0116U006773), та згідно з планом науково-дослідницької роботи кафедри кримінального права та кримінології Одеського державного університету внутрішніх справ «Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи запобігання злочинності» (державний реєстраційний номер № 012U002156). Тему дисертації затверджено Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ 30 жовтня 2020 р. (протокол № 3).

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є комплексне дослідження кримінологічного феномену крадіжок у курортному регіоні Півдня України та осіб, що їх вчиняють, встановлення основних детермінант та розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо запобігання крадіжкам у курортному регіоні України.

Для досягнення зазначеної мети вирішити такі завдання:

- описати історіографію становлення та розвитку досліджень феномена крадіжок в середовищі курортного типу;
- охарактеризувати курортний регіон та крадіжки як категорії кримінологічного аналізу;
- визначити **методику дослідження крадіжок у курортному регіоні;**
- надати кількісні та якісні показники крадіжок у курортному **регіоні Півдня України;**
- визначити кримінологічну характеристику осіб, які вчиняють крадіжки у курортному **регіоні Півдня України;**
- **виявити** детермінацію крадіжок у курортному **регіоні Півдня України;**
- сформулювати теоретичні засади загальносоціального та спеціально-кримінологічного запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України;
- висвітлити заходи віктимологічної профілактики крадіжок у курортному регіоні Півдня України;
- запропонувати напрями удосконалення заходів запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають унаслідок функціонування системи запобігання крадіжок у курортному регіоні Півдня України.

Предметом дослідження є кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України.

Методи дослідження обрані з урахуванням поставленої мети та окреслених завдань дослідження. Методологічною основою дослідження системи запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України визначено основні положення та закони діалектики і філософські категорії теорії пізнання в їх єдності розвитку, взаємозв'язку та взаємовпливі (розділи 1–3). На основі системно-структурного методу вдалося виявити динаміку, структуру та інтенсивність крадіжок у курортному регіоні Півдня України, закономірності її змін і систему детермінант; розкрити організацію запобігання суб'єктами правоохоронної діяльності; визначити основні напрями удосконалення цієї діяльності; обґрунтувати загальні висновки за підрозділами дисертації (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, висновки). Історичний метод дав можливість сформулювати об'єкт дослідження, а також простежити стан наукової розробки питань щодо підходів у розумінні феномену крадіжок у курортному регіоні Півдня України в нерозривному зв'язку з особливостями розвитку законодавства, економічними, соціальними та демографічними процесами в історичній ретроспективі (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3). Логіко-нормативний метод дозволив здійснити аналіз функцій, завдань і повноважень суб'єктів запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України (підрозділи 3.1, 3.2, 3.3.). Соціологічні методи дослідження використано під час судових вироків, думки фахівців щодо досліджуваних наукових питань (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3). Порівняльно-правовий (компаративістський) метод дозволив виявити позитивний вітчизняний та зарубіжний досвід запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України, а також в інших країнах (підрозділи 1.1, 1.2, 3.3). Статистичний метод та метод моделювання використовувалися при обробці емпіричних даних та опрацюванні кримінологічної характеристики корисливих злочинів проти власності у великих містах, а так само під час вивчення особи злочинця та потерпілих від цих злочинів (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3.).

Нормативно-правову та теоретичну базу дисертації становлять Конституція України, закони і підзаконні нормативно-правові акти України станом на 20 лютого 2024 р.. В роботі також використані результати досліджень, висвітлені у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі з кримінології, кримінального, кримінально-виконавчого права, філософії, соціології, географії, психології, історії, що містить наукові результати про феномен крадіжок, їх регіональні особливості, детермінацію та запобігання вказаним кримінальним правопорушенням на регіональному рівні.

Емпіричну базу дослідження становлять дані кримінально-правової статистики Офісу Генерального прокурора про стан та структуру кримінальних правопорушень за 2017-2023 рр., аналітичні огляди Національної поліції України, Верховного Суду, дані судової статистики за 2017–2023 рр.; статистична звітність Державного комітету статистики України за 2017–2023 рр.; результати вивчення 180 вироків за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з крадіжками на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей у 2017-2023 рр.; 150 повідомлень на інформаційних Інтернет-порталах за 2019–2023 рр.. В роботі також використано власний досвід роботи слідчого у підрозділах Національної поліції України.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є

одним із перших досліджень, в якому представлено ґрунтовну кримінологічну характеристику, систему детермінант та запропоновано заходи запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України. Проведене дослідження дозволило обґрунтувати нові положення, висновки і рекомендації, що мають як теоретичне, так й практичне значення, зокрема:

уперше:

- наведено переодізацію становлення та розвитку досліджень в курортному регіоні півдня України. Встановлено, що в історичній ретроспективі дослідження феномену крадіжок у середовищі курортного типу зароджувалося у межах вивчення географії, екології та топографії злочинності. Перший етап досліджень пов'язаний із роботами вчених початку XVIII–XIX століття (Г. Тард, А. Геррі, А. Кетле, Ч. Ломброзо). Другий етап характеризувався вивченням територіальних відмінностей злочинності та міської урбаністики у XX – початку XXI сторіччя (Г.Й.Шнайдер, С.М. Алфьоров, В.В.Голіна, В.П.Філонов, В.І.Шакун та ін.). Третій – сучасний етап початок XXI сторіччя визначився формуванням регіональних особливостей злочинності у самостійний об'єкт наукових досліджень (А.М.Бабенко, В.С.Батиргарєєва, Б.М.Головкін, В.Я.Конопельський, Є.С.Назимко, О.І.Остроглядюв, І.М.Чекмарьова, О.О.Шкута та ін.), де корислива злочинність та крадіжки у курортному регіоні Півдня України сформувалися у окремий напрям наукових досліджень.

- наведено кримінологічну характеристику крадіжок у курортному регіоні Півдня України. У курортному регіоні Півдня України з початком війни зафіксовано негативну криміногенну обстановку, яка обумовлюється стабільно високою кількістю вчинених крадіжок, їх домінуванням у структурі корисливих посягань на власність у регіоні їх негативною динамікою, високою інтенсивністю, зростанням рівня латентності, яскраво вираженими територіальними особливостями та географією крадіжок; зростає їх зорганізованість, фіксується поява нових форм, видів та способів вчинення крадіжок; підвищеному впливі цих злочинів на криміногенну обстановку в курортному регіоні тощо; важливою ознакою досліджуваних злочинів є той факт, що вони у кілька разів збільшуються протягом курортного сезону, а розширюється коло осіб, які стають жертвами крадіжок: заможні особи, переселенці, місцеві жителі, відпочивальники, гості регіону, військовослужбовці та цивільні особи, які прибули в регіон для лікування, реабілітації чи відпочинку;

- доведено, що систему детермінант, що обумовлюють кількісно якісні показники крадіжок у курортному регіоні Півдня України. Війна розглядається в якості провідного детермінанта, що обумовлює негативні зміни стану крадіжок у курортному регіоні, що підсилює дію усіх інших: воєнно-політичних; географічних; рекреаційних; соціально-економічних, нормативно-правових, організаційно-управлінських, соціально-демографічних; морально-психологічних, культурно-виховних; освітніх; віктимологічних тощо.

- виявлено особливості кримінологічної характеристики осіб, які вчинили крадіжки у курортному регіоні Півдня України, як правило, це: особа чоловічої статі, віком від 18 до 39 років (75 %), громадянин України (у середньому 95 %), українець (86,5 %), міський житель (близько 80 % випадків), із повною загальною та базовою загальною середньою освітою (87 %), працездатний, але такий, що

ніде не працює та не навчається (82 %), неодружений (74 %). Цей суб'єкт має досвід кримінальних посягань на різноманітні суспільні відносини (31 % раніше вчиняли кримінальні правопорушення, з яких 21,5 % осіб – мали не зняту і непогашену судимість), характеризуються активною поведінкою (особа свідомо вчинила крадіжку, усвідомлювала наслідки власних дій – 87,5%), в основному діє поодиночці (близько 97 % осіб), скоїла крадіжку у тверезому стані (близько 3-4 % осіб при вчиненні крадіжок перебували у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння). Характеризується низьким рівнем морального розвитку, правової свідомості, відповідальності та емпатії.

удосконалено:

- кримінологічне визначення курортний регіон Півдня України в сучасних реаліях та у вимірі воєнного стану під яким розуміється – сукупність подібних за географічними, природними, соціально-господарчими та кліматичними ознаками територіально-просторових систем, розташованих у Південній частині України, в межах соціально-економічного тяжіння Одещини, що характеризуються лікувально-оздоровчими властивостями, наявністю природно-лікувальних ресурсів, а також певними кримінологічними, історичними, економічними, демографічними, соціально-культурними параметрами, для яких визначальним є надання оздоровчих, реабілітаційних, туристичних та культурно-відпочивальних послуг особам під час їх лікування, реабілітації чи відпочинку. В умовах воєнного стану, в силу безпекових складових, курортна та туристична привабливість і значення Херсонської та Миколаївської областей, тимчасово істотно знизилася. І навпаки, роль та значення курортних властивостей Одеського регіону у наданні послуг з лікування, відпочинку та реабілітації поранених військових та цивільних істотно підсилюються.

- сучасну концептуально-методологічну модель дослідження крадіжок у курортному регіоні Півдня України; визначено за основу соціально-географічний та регіональний підходи, які на основі специфічних наборів методів дають змогу вивчати крадіжки та їх кримінологічні властивості у регіоні курортного типу в ракурсі складної взаємодії соціологічних, історичних, природних, рекреаційних, культурних, економічних та географічних підструктур, у сполучі із суб'єктивними чинниками, які мають домінуючий вплив на зміни кримінологічних показників і це є інформаційно-аналітичним підґрунтям для побудови ефективної системи запобігання та профілактики крадіжок в курортному регіоні Півдня України;

- положення про те, що сучасні крадіжки використовують соціально-економічні наслідки війни у країні та збільшують свою злочинну активність особливо в регіонах курортного типу. Їх протиправні дії спрямовуються на різноманітні категорій осіб (як на заможні, так і на тих, хто опинився у скрутному матеріальному становищі): місцевих жителів; переселенців; військовослужбовців; осіб прибулих з окупованих територій, із зон безпосередніх бойових дій тощо. У курортному регіоні крадіжки, крім традиційних форм вчинення крадіжок, використовуючи воєнний стан, злодії часто спеціалізуються на викраданні майна після влучень у магазини, склади, житлові будинки, а також на викраденні майна із будівель, які особи тимчасово залишили внаслідок бойових дій;

- теоретичне розуміння типової моделі програми віктимологічного

запобігання крадіжкам в курортному регіоні Півдня України, яка має містити наступні елементи: аналітичні, що включають стислу віктимологічну характеристику потенційних соціальних груп, що стають жертвами крадіжок, кримінологічну інформацію щодо стану злочинності у курортному регіоні та у відповідних районах; найбільш типові дані про явища і процеси, що сприяють вчиненню крадіжок, як виду корисливих злочинів у регіоні та осіб, схильних до такої діяльності; прогностичні, що містять відомості про майбутній стан загальносоціальних явищ і процесів; контрольні, що вказують окреслюють розподіл сил та засобів запобігання, конкретних виконавців і перелік віктимологічних запобіжних заходів зі строками виконання і контролю (поточного, проміжного та підсумкового);

дістало подальшого розвитку:

- ідея, що стратегія загально соціального та спеціально-кримінологічного запобігання крадіжкам у курортному місті України має включати такі основні напрями: 1) покращення умов проживання у регіоні шляхом впровадження комплексу заходів без пекового, соціального, економічного, культурного та політичного характеру; 2) формування захищеного середовища курортного регіону від воєнних та кримінологічних загроз; 3) профілактичний контроль за поведінкою жителів та гостей регіону шляхом впровадження сучасних технічних засобів відеоспостереження, моніторингу в режимі реального часу та контролю; 4) посилення поліцейського контролю за середовищем курортного регіону; 5) налагодження взаємодії із військовими та громадськими формуваннями з метою сумісного патрулювання, оперативне виявлення та припинення вчинених правопорушень; 6) віктимологічна профілактика крадіжок.

- теоретичні положення що удосконалення системи запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України передбачає побудову системної роботи правоохоронної системи за такими основними видами діяльності: 1) розробка загальнодержавних та регіональних програм запобігання злочинності (в тому числі і таким її видам, як крадіжки у курортному регіоні) в умовах воєнного стану; 2) побудова інформаційно-аналітичного забезпечення роботи правоохоронних органів з урахуванням можливостей кримінологічного забезпечення та сучасних інформаційно-аналітичних систем «Аркан», «Армор», «Гарт-1», «Оберіг», «Резерв+» тощо; 3) впровадження у правоохоронну діяльність курортного регіону та використання сучасних Ситуаційних центрів управління поліцейськими нарядами за допомогою розвинутої системи контролю, відео спостереження, моніторингу та реагування на правопорушення на основі GIS та GPS – технологій; 4) належне матеріально-технічне забезпечення правоохоронних органів; 5) налагодження міжвідомчого, міжрегіонального та міждержавного співробітництва у сфері протидії корисливій злочинності (в тому числі і крадіжкам) у курортному регіоні; 6) посилення протидії професійній корисливій злочинності та її організованим формам; 7) підготовка та перепідготовка кадрів для правоохоронних органів з урахуванням сучасних викликів воєнного стану; 8) науково-методичне забезпечення законотворчого процесу та правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану.

Практичне значення отриманих результатів в тому, що результати дисертації (висновки, пропозиції, рекомендації) можуть бути використані:

у науково-дослідній роботі – як теоретична база для наукових досліджень у сфері запобігання крадіжкам у курортних регіонах Півдня України (акт впровадження від 15 квітня 2024 р.);

у навчальному процесі – під час підготовки навчально-методичних видань та у проведенні навчальних занять із дисциплін «Кримінологія», «Кримінологія та профілактика правопорушень», «Кримінальне право України (акт впровадження від 15 квітня 2024 р.).

у правотворчій діяльності – під час вдосконалення нормативно-правових актів із запобігання крадіжкам у курортних регіонах Півдня України.

у правозастосовній сфері – в якості заходів з підвищення ефективності запобігання крадіжкам у курортних регіонах Півдня України.

Особистий внесок здобувача. Всі сформульовані у дисертації положення, висновки та рекомендації ґрунтуються на власних наукових результатах і дослідженнях здобувача. У публікації «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам: загальнодержавний і регіональний виміри», у співавторстві з Г. С.Резніченко, здобувачем представлено розгорнутий аналіз феномену «крадіжка» у історичному та сучасному розумінні, здійснено аналіз кримінального законодавства зарубіжних країн, узагальнено та проаналізовано статистичні данні щодо крадіжок в регіонах України з 2017 по 2020 рр., запропоновано систему оперативно-профілактичних заходів запобігання крадіжок (внесок автора – 60%). У сукупності, власні теоретичні надбання здобувача в опублікованих у співавторстві наукових працях становлять понад 55%.

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення дисертації, отримані висновки і пропозиції автором висвітлювалися і обговорювалися на регіональних, всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, форумах і круглих столах:

Міжнародній науково-практичній. Інтернет конференції «Кримінально-правові та кримінологічні аспекти протидії злочинності» (м. Одеса, 27 листопада 2020 року); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Правова наука і державотворення в Україні у світлі сучасних глобалізаційних викликів: Історія, теорія, практика (до 25-ї річниці Конституції України)» (11 червня 2021 р. м. Маріуполь-Кривий Ріг); IV Всеукраїнській науковій конференції «Забезпечення прав людини і громадянина в Україні: правові та соціальні аспекти» (17 грудня 2021 р., м.Одеса); Всеукраїнській науковій конференції «Державно-правові засади формування безпекового середовища в Україні: сучасні виклики» (м. Одеса, 12 грудня 2022 р.).

Публікації. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 8 наукових працях, з яких: 4 – статті в наукових фахових виданнях України (1 у співавторстві), 4 тезах матеріалів конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація композиційно складається з анотації, вступу, трьох розділів, що включають 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел, що включає 310 найменування, 18 додатків. Повний обсяг дисертації становить 262 сторінки, з яких: основний текст – 199 сторінок, список використаних джерел – 33 сторінок, додатки – 13 сторінок.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

наукові праці, в яких відображені основні результати дослідження:

1. Матвієнко О.В., Резніченко Г.С. Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам: загальнодержавний та регіональний вимір. *Юридичний бюлетень*. №17. 2020. С. 294-303.

2. Матвієнко О.В. Характеристика особи, що вчиняє крадіжки, як основа для протидії злочинності у курортному регіоні. *Юридичний вісник* № 6. 2023. С. 255-263

3. Матвієнко О.В. Запобігання крадіжкам в історичному та правовому вимірах. *Південноукраїнський правничий часопис* № 2. 2023. С.29-35.

4. Матвієнко О. В. Кримінологічна характеристика крадіжок як інформаційна модель для регіонального запобігання корисливих кримінальних правопорушень. *Південноукраїнський правничий часопис* № 4. 2023. С.30-36.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Матвієнко О. В. Актуальність та практичне значення кримінологічного пізнання крадіжок у регіоні Причорноморського типу. *Кримінально-правові та кримінологічні аспекти протидії злочинності* : матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 27 листопада 2020 року, м. Одеса, ОДУВС, 2020. С.141-143.

6. Матвієнко О. В. Кримінологічний феномен крадіжок в Україні. *Правова наука і державотворення в Україні у світлі сучасних глобалізаційних викликів: Історія, теорія, практика (до 25-ї річниці Конституції України)*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (11 червня 2021 р.) м. Маріуполь-Кривий Ріг, ДонДУВС, 2021. С.379-382.

7. Матвієнко О.В. Соціально-правові засади захисту права власності у курортному регіоні Півдня України в умовах розбудови правової держави. *Забезпечення прав людини і громадянина в Україні: правові та соціальні аспекти*: матеріали IV Всеукраїнської наукової конференції (17 грудня 2021 р.). м. Одеса: ОДУВС. С.231-234.

8. Матвієнко О.В. Крадіжки, як особливо небезпечний вид злочинів в умовах воєнного стану: тенденції та прогнози. *Державно-правові засади формування безпекового середовища в Україні: сучасні виклики*: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (м. Одеса, 12 грудня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С.129-131.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною мовою, з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття. Порушення академічної доброчесності відсутні.

У результаті публічної презентації наукових результатів дисертації Матвієнка О.В. і повноти публікації основних результатів дослідження,-

УХВАЛИЛИ:

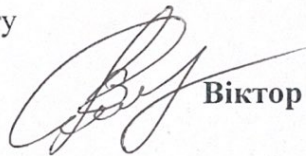
1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Матвієнка Олександра Вікторовича на тему:

«Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Матвієнко О.В. відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Матвієнко Олександра Вікторовича на тему: «Кримінологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні Півдня України» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий на засіданні
Завідувач кафедри кримінального права та кримінології
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Одеського державного університету
внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Віктор КОНОПЕЛЬСЬКИЙ